

LOGGA IN

NYHETER SPORT NÖJE KULTUR LEDARE DEBATT TV PLUS SENASTE NYTT

MER OM

ANNONS

Julklappar från 5000 butiker

Jämför pri

Teater

Självironi för oss på rätt sida

Svajig antifascistisk föreställning av Turteatern

TEATER tis 04 nov 2014

2014 är året då svenskarnas självbild skakats i sina grundvalar.

Sverigedemokraterna är tredje största parti i riksdagen, samtidigt som vi bedyrar vår självgodas antirasism, vare sig vi röstade på SD eller inte. 13 procent av svenskarna är inte, nej, kan inte vara rasister, fascister eller nynazister.

Att Turteatern skulle göra en antifascistisk föreställning är förvisso ingen överraskning. För mindre än ett år sen blev Kärrtorp skådeplatsen för

sammandrabbningar mellan nynazister och antirasistiska demonstranter. Resultatet är en drygt två timmar lång serie av infall. En nationalistisk dikt hämtad från Flashback har tonsatts som en psalm och inleder föreställningen, medan ett tiotal platinablonda skådespelare som representerar de olika nordiska länderna sjunger i lyriska stämmor.

Därefter följer en kavalkad av iscensättningar av bland annat järnrörsskandalen (i tre variationer), **Breiviks** manifest, högerextrema partiprogram, inlägg i nätföra, med mycket mera. Resultatet är dramaturgiskt sett svajigt, i regel triumferar de allvarsamma ögonblicken över skrikhumorn. Infallen är många, på gott och ont.

Satiren då?

Själv märker jag hur jag från en position som outsider skratrar högst under scenen när de nordiska ländernas nationella kännetecken blir definierade på ett sätt som låter hämtat ur Rasbiologiska institutets katalog.

ANNONS

Kolla på film med SF
Anytime – exklusivt med
Plus Premium

Prova för 1 kr!

Motorn i det hela är projektionen av de egna fördomarna om de andra, i det här fallet extremhögern, på bekostnad av introspektion -att rikta blicken inåt. Vi hör ju alla hur tokigt det är med en ideologi som proklamerar vikten av att hålla nordiska kvinnor obesudlade av den brune mannen, speciellt om det sägs av folk klädda som olika frukter.

En helafoton i pannordisk självironi.

Men alltså egentligen inte särskilt omstörtande.

Nils Poletti som var med under sammandrabbningarna i Kärrtorp berättar i sin programförklaring att detta är resultatet av det hat, motstånd och den humor som antändes den dagen. Men för mig är det mer ett tillfälle för oss som står på rätt sida om toleransen att känna oss duktiga, till skillnad från de där andra knäppskallarna som röstar brunt.

Minnnet är kort efter den 14 september i år.

FAKTA

Teater
Sånger för Norden

av Nils Poletti

I rollerna: Amanda Nyman, Ella Schartner, David Sigfridsson, Ingrid Meling Enoksen, Lena Bruun Bondeson m fl

Scenografi: Marie Moberg

Musik: Daniel Rosetti

Scen: Turteatern

Speltid: 1 tim 45 min

Loretto Linusson

4 november 2014 ☺ 15:53

NÄSTA ARTIKEL FRÅN TEATER

ANNONS

Teater

Staden som förvandlades

Claes Wahlin ser Fogelströms romansvit bli pjäs

FOTO: BENGT WANSELIUS

TEATER idag ⌚ 04:30

Om man ska göra teater av **Per Anders Fogelstöms** romansvit *Stad*, så måste man bestämma sig vad det egentligen är vad man vill göra. Huvudpersonen i Fogelströms romaner är ju helt enkelt Stockholm och personerna ett slags funktioner för att skildra arbetarklassens historia på [Södermalm](#), men personer som Fogelström har absolut lojalitet med.

Men att spela en stad är svårt. Personerna hos Fogelström är heller inte det lättaste, eftersom de just är funktioner, typer som ska representera skalan av olika yrken och olika grad av eländen bestående av alkohol, fattigdom, prostitution och smuts.

Sviten skrev under 60-talet, mitt under den stora cityreningen och i ett med tiden alltmer politiserat kulturliv. Fogelström har setts lite över axeln av litteraturvetare, delvis säkert på grund av att hans sociologiskt färgade historieskildringar saknade en uttalad ideologi och att böckerna helt enkelt blev populära.

En teaterregissör kan alltså räkna med publiken har läst böckerna. Fördelen är att personerna kan presenteras mer eller mindre rakt av. Nackdelen är att en del säkert vill se en trohet mellan teaterscen och romantext. Men så har vi det där med staden, Södermalm, alla specifika adresser och bilder som dyker upp från läsningen.

ANNONS

Regissör [Linus Tunström](#) och scenograf [Ulla Kassius](#) har löst denna gordiska knut med ett alexanderhugg: ingen stad på scenen. Ja, utom en karta som vid ett tillfälle läggs på scengolvet och några röda husväggar som rullas in vid ett par tillfällen. Staden är, ofta bokstavligen, en vit fläck, en plats i ständig förändring och en projektyta för drömmar.

Stora, enfärgade väggar rullas ut och in, vridscenen liksom sidoscenerna är öppna och ett riggtorn får tjäna som Katarinahissen. Först när 50- och 60-talet tar plats efter paus, så möter vi möbler, logiskt nog eftersom arbetarbostäderna innan dess var påvert möblerade, madrasser, kanske en utdragssoffa, någon enstaka byrå.

Jag kan sakna den sensualism (smutsen, eländet), som ändå borde vara möjlig att transponera till scenen. Nu har alltså de fjorton skådespelarna att med kropp och röst (samt enstaka rekvisita) söka skildra slitet från det Henning anländer staden, blir vän med Tummen, hittar arbete, gifter sig och får fyra barn, samt deras vidare öden. Kropparna trängs mitt på scenen som i ett alldeles för litet rum. **Roger Lybecks** koreografi skapar kollektiva, dynamiska rörelser, allt från barns mobbing till demonstrationer och ofta i kombination med en elegant ljudläggning.

Det tar en tag innan föreställningen flyter, alla moduler som dras ut och in gör scenövergångarna en smula klumpiga. Samma sak med hur enstaka personer bryter sig ur scener och berättar för publiken; även detta riskerar inledningsvis att kännas som nödlösningar. Men resultatet blir, passande nog, en arbetsseger.

Till inte ringa del beror detta på en rad fina prestationer av ensemblen. **Peter Viitanen** som Henning (både den äldre och den yngre) vet att snabbt sätta en scen, och **Vanna Rosenbergs** Emelie kan visa sitt armod utan att det blir sentimentalt. **Angela Prick** gör en energisk Bärta och **Kirsti Stubø** en konturskarp Annika, hon som vill upp. **Jörgen Thorssons** Tummen agiterar som stod han på Teater Tribunalens scen, och **Jan Myrbrands** David håller en snygg monolog där lite gammal ekensnack kommer till heders: "en vacker dag ska väl en annan också bengstra but med stålar" (tjäna pengar).

ANNONS

Efter paus, som infaller först efter en timme och tre kvart, stillar sig spelet. **Leif Andrés** Erik inleder med ett **Hjalmar Mehr**-inspirerat tal om det goda med att riva Klarakvarteren och sedan möter vi en arbetarklass med moderna bekvämligheter, men med gamla värderingar. Det krävs mer än wc för att uppnå jämlikhet mellan könen och sluta att aga barnen.

Om första akten är en redovisning av hur det var förr, så ställer andra akten frågor om vilket slags stad det är vi vill leva i och, inte minst, vilka som ska och kan bo i den. Och det är väl där vi hittar bevekelsegrunderna hos det konstnärliga teamet, att Fogelströms *Mina drömmars stad* måste bli våra drömmars, även om det nu, liksom förr, lätt slutar med våra mardrömmars stad.

FAKTA

TEATER

» **Våra drömmars stad**

av Per Anders Folgeström

Regi: Linus Tunström

Scenografi: Ulla Kassius

I rollerna: Vanna Rosenberg, Peter Viitanen, Kirsti Stubø, Jörgen Thorsson, Omid Khansari, m fl

Scen: Stockholms stadsteater, Stora scenen

Speltid: 3 tim

CLAES WAHLIN

4 november 2017 ☾ 04:30

▲ TILL TOPPEN